



SØNDRE FOLLO RENSEANLEGG IKS
Hauerveien 175
1542 VESTBY

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brage Sævarang, 32266607

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2025 - Søndre Follo Renseanlegg IKS - Vestby

**Søndre Follo Renseanlegg IKS har avvik fra krav i tillatelse eller forurensningsregelverket i
rapporteringsåret 2025. Rapporten viser at Søndre Follo avløpsrenseanlegg har hatt avvik i form av
brudd på sekundærrensekravet.**

**Videre er det uoverensstemmelser i rapporteringen og kommunen har benyttet en eldre versjon av
skjemaet for årsrapportering. Kommunen må kvalitetssikre sin rapportering bedre til neste år, slik at
dette unngås.**

Vi tar egenkontrollrapporten og årsrapporten for rapporteringsåret 2025 til etterretning.

**Vi gjør kommunen oppmerksomme på at dersom avvik på rensekravene ikke rettes opp, kan dette
medføre begrensinger for ønsket utvikling i kommunen, da det er et brudd på forurensningsloven § 7
å koble til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i
forurensningsregelverket.**

**Søndre Follo Renseanlegg IKS skal betale et gebyr på 10 600 kr for vårt arbeid med
egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.**

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Søndre Follo avløpsrenseanlegg og Søndre Follo
avløpsrenseanlegg slambehandling.

Avløpsnett

Søndre Follo renseanlegg IKS (heretter: SFR IKS) har rapportert at selskapet drifter fire regnvannsoverløp
og ett nødoverløp. Dere har i skjemaet for årsrapportering beregnet at 36 869 m³ urensset avløpsvann og
over 276,5 kg fosfor ble sluppet ut i Ringbekken, Krombekken og Fallentinbekken ved overløp på
avløpsnettet i 2025. Dette er tilnærmet likt som i fjorårets rapportering. Vannmengde i overløp
samsvarer mer eller mindre med det som er rapportert i Altinn (36 862 m³). Når det gjelder mengde



fosfor sluppet ut gjennom overløp på avløpsnett, summerer vi 27,7 kg. Dette samsvarer ikke med mengden fosfor rapportert i skjemaet for årsrapportering. SFR IKS må for neste års rapportering kvalitetssikre rapporteringene bedre, slik at uoverensstemmelser mellom rapporteringen i Altinn og skjemaet for årsrapportering unngås.

SFR IKS har benyttet en gammel versjon av skjemaet for årsrapportering, og har derfor ikke svart på spørsmål som er lagt til i skjemaet for rapporteringsåret 2025. SFR IKS må forsikre seg om at dere til neste års rapportering henter det gjeldende skjemaet fra våre nettsider (se lenke lengre ned i dette brevet).

Søndre Follo avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Søndre Follo avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 2 603 143 m³ avløpsvann og at det ikke har gått overløp ved avløpsrenseanlegget. Det var heller ikke overløp ved renseanlegget i fjorårets rapportering.

Søndre Follo avløpsrenseanlegg klarer rensekravet for fosfor på 90 % i 2025. Anlegget har en beregnet renseeffekt på 93,81 % for fosfor. Det er i utvidet rapportering beregnet at utslipp av fosfor etter rensing i 2025 var 1 806 kg.

Dimensjonerende kapasitet for Søndre Follo avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 35 000 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2025 var 30 444 pe (BOF₅).

Søndre Follo avløpsrenseanlegg overholdt ikke sekundærrensekravet i 2025. Rensegraden for BOF₅ er ikke overholdt for 4 av 24 prøver. I henhold til forurensningsforskriften § 14-13 er det 3 prøver som ikke behøver å tilfredsstille rensekravene når det tas 24 prøver totalt, og dette er derfor et brudd på sekundærrensekravet. I tillegg viser enkeltanalysene at det har vært tre 100%-overskridelser på konsentrasjonskravet for BOF₅ samtidig som renseeffekten er under hva som er tillatt (51 mg BOF₅/l og renseeffekt 66,00 % for BOF₅ i prøve datert 27.06.2025, 61 mg BOF₅/l og renseeffekt 66,11 % for BOF₅ i prøve datert 18.08.2025 og 80 mg BOF₅/l og renseeffekt 60,00 % for BOF₅ i prøve datert 25.09.2025). En 100 %-overskridelse er i seg selv et brudd på sekundærrensekravet. Vi påpeker plikten anleggseier har til å varsle Statsforvalteren dersom utslippet er overskredet med 100 % av det rensekravene sier, jf. forurensningsforskriften § 14-14.

Det er tatt inn – og utløpsprøver på tungmetaller og miljøgifter i rapporteringsåret. Vi registrerer at mengden av arsen i avløpsvann inn til avløpsrenseanlegget er ca. 30 % høyere i år sammenlignet med 2024. Utslippsmengden til andre tungmetaller har gått ned.

Søndre Follo renseanlegg slambehandling

Søndre Follo renseanlegg har i 2025 mottatt og behandlet 1 579 tonn avløpsslam (TS). Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 1 800 tonn. 3 379 tonn (TS) slam ble disponert til grøntarealer i 2025. Dere har rapportert at det i 2025 ble produsert 628 541 normalkubikkmeter biogass, hvorav 149 970 normalkubikkmeter ble faket, 293 817 normalkubikkmeter gikk til produksjon av elektrisitet og 184 754 normalkubikkmeter gikk til interne formål. Analyser på slam ligger under grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II). Det er målt stor økning av nitrogen i slam sammenlignet med tidligere år. Vi bemerker at det er rapportert en økning på over 500 % nitrogen.

SFR IKS har per i dag ikke utslippstillatelse for sitt biogassanlegg. Som nevnt lengre ned i brevet er det behov for å revidere tillatelsen for avløpssektoren. Det vil være naturlig å regulere slambehandlingen i



samme tillatelse. Opplysninger om slambehandlingen ved SFR IKS må derfor inngå i en søknad om ny tillatelse.

Statsforvalteren minner om at behandling av avløpsslam er å anse som avfallsbehandling. Dersom et slambehandlingsanlegg mottar eksternt avløpsslam eller annet biogass-substrat og har kapasitet til å behandle over 75 tonn *våttvekt/døgn* ved biologisk behandling, eller 100 tonn *våttvekt/døgn* ved kun anaerob utråtning, er aktiviteten omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b). Slambehandlingsanlegg som er omfattet av BREF WT må forholde seg til de forpliktende utslippsnivåene (BAT-AEL) for utslipp (både direkte og indirekte) til vann, samt utslipp til luft. BREF WT ligger her:

<https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>

Slambehandlingsanlegg som kun behandler internt slam fra renseanlegget, samt mindre mengder septik fra tettbebyggelsen, vil ikke være omfattet av utslippsnivåer i BREF WT.

Tilbakemelding på resipientovervåkingsrapport

I henhold til utslippstillatelse datert 26.07.2019 punkt 11, skal SFR IKS utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som berøres av avløpsvann som tillatelsen omfatter. Overvåkingsprogrammet skjer innenfor et samordnet overvåkingsprogram med vannområde Morsa. Videre plikter SFR IKS innen 1. mars året etter utslippsåret å få sammenstilt resultatene fra resipientovervåkingen for foregående år, og få vurdert hvordan tilstanden i resipienten er sett i sammenheng med lokale og nasjonale vannmiljømål. Dette utføres i samarbeid med vannområde MORSA.

Dataene fra resipientovervåkingen skal registreres i databasen Vannmiljø. Dere bekrefter i årsrapporteringen at data fra resipientovervåkingen er lastet opp i Vannmiljø. Siden SFR IKS har krav om å sammenstille resultatene fra resipientovervåkingen, ber vi om at disse vedlegges neste års rapportering.

Vi minner om at alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Pålegg om utredning av nitrogenrensning

Søndre Follo renseanlegg har fått krav om utredning av nitrogenrensning innen 01.05. 2026. Søndre Follo renseanlegg har sendt inn utredning innen fristen.

Behov for ny tillatelse etter forurensningsloven

Statsforvalteren bemerket i vår tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2023 og 2024 at det er behov for å revidere Søndre Follo Renseanlegg IKS sin tillatelse etter forurensningsloven datert 26.07.2019. Vi kan ikke se å ha mottatt en slik søknad, og etterlyser dette. Vi vil følge opp med et eget pålegg om å søke, dersom vi ikke mottar en søknad om ny utslippstillatelse i nærmeste fremtid.

Konklusjon

Søndre Follo renseanlegg IKS har rapportert utfyllende for 2025. Søndre Follo avløpsrenseanlegg har avvik fra krav i tillatelsen, da renseanlegget ikke overholdt sekundærrensekravet i rapporteringsåret.



Vi gjør kommunen oppmerksomme på at dersom avvik på rensekravene ikke rettes opp, kan dette medføre begrensinger for ønsket utvikling i kommunen, da det ikke kan kobles til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket jf. plan- og bygningsloven § 27-2 og forurensningsloven § 7.

Videre er det uoverensstemmelser i rapporteringen og kommunen har benyttet en eldre versjon av skjemaet for årsrapportering. Kommunen må kvalitetssikre sin rapportering bedre til neste år, slik at dette unngås.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2025 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek: [Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 300 kroner per egenkontrollrapport. For Søndre Follo renseanlegg IKS er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på 2 egenkontrollrapporter. Gebyret vil derfor utgjøre kroner 10 600.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Mabel Katrine Seland Trovum
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Brage Sævarang
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent